

Landelijk Contact Jeugdwerk
Christelijke Gereformeerde Kerken

Voorwoord

Voor je ligt het leidingboekje dat hoort bij de schets Bijbelse Woorden. Zoals je bij het doornemen zult merken, komt er heel wat aan de orde. Er is per schets veel stof verwerkt. Daarom is het aan te bevelen een schets over twee avonden te verdelen. Er zijn verschillende Bijbelgedeelten en te zingen psalmen opgegeven, zodat er ook meerdere inleidingen gemaakt kunnen worden bij hetzelfde kernwoord.

Als er toch voor gekozen wordt om op één avond een hele schets te behandelen, kun je het beste die vragen kiezen die goed bij de jongeren op jullie club passen, gezien hun leeftijd en/of niveau. Je kunt daarbij gebruik maken van de indeling zoals die in dit boekje gehanteerd wordt.

Het is goed mogelijk om de schetsen verdeeld over een seizoen te gebruiken, zodat er tussendoor eenvoudiger onderwerpen aan de orde kunnen komen.

Bijbelse kernwoorden vereisen de nodige voorbereiding, maar je zult ongetwijfeld ook zelf verrijkt worden door het onderzoek van de Schriften. Als we zelf veel mogen leren, hebben we ook iets om anderen mee te geven. Bij de voorbereiding is vooral het gebed om de Heilige Geest nodig.

In deze schetsen gaat het verschillende keren over de beloften van God. In de weg van het lezen en bidden wil de Heere deze beloften uit genade vervullen. Zo is er ook deze heerlijke belofte, die wij zeker als leidinggevend hard nodig hebben: 'Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden en Ik zal hem liefhebben en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren' (Johannes 14:21).

Commissie Handreiking -16

Landelijk Contact Jeugdwerk
Christelijke Gereformeerde Kerken

Schets 3 – Geloof

A. Doel

- 1 *Betekenis benoemen.* De Bijbelse betekenis van geloof (een *vaste grond* der dingen die men hoopt en een *bewijs* van de zaken die men niet ziet; kennen en vertrouwen) in tegenstelling tot de alledaagse betekenis van geloof (twijfelachtig, onzeker).
- 2 *Actualiteit aangeven.* Geloof werkt door in het dagelijks leven. Het is zichtbaar in het gedrag van gelovige mensen, niet alleen in de tijd van de Bijbel, maar ook nu. Dit kan toegelicht worden aan de hand van het getuigenis van gelovigen nu. Zodat jongeren gaan ontdekken: zonder geloof is het onmogelijk om God te behagen, zonder geloof is er geen écht leven mogelijk.
- 3 *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* In het geloof gaat het om Christus en dat wat Hij belooft. Christus is het voorwerp van het geloof. Het geloof zelf is slechts een instrument (NGB artikel 22).

B. Achtergrondinformatie

Geloven is het aannemen van een geschenk dat beloofd is. Het is een aannemen van Het Geschenk, van de Belofde, van Jezus Christus, de mens geworden Zoon van God. Geloven is alleen maar bereid zijn om te ontvangen. We kunnen er niets voor doen om ons dat Geschenk, dat bezoek van deze goddelijke Gast waardig te maken. Christus is niet gekomen voor mensen die (menen dat ze) het waard zijn, maar voor onwaardigen, doemwaardigen.

Geloven heeft twee aspecten. Het is een gave van God (Efeze 2:8) en een opgave voor de mens (Markus 1: 15). Hoe dat kan samengaan is een geheimenis dat we nooit kunnen doorgronden.

Geloven is wel een gave van God, maar ook een verantwoordelijkheid van de mens. Wij moeten zelf geloven; al wordt dat geloven ook bewerkt en gewerkt door God. Een voorbeeld is de stokbewaarder uit Handelingen 16:31. Zie DL hoofdstuk 3 en 4, paragraaf 11 en 12. Gods Geest werkt met (de prediking van) het Evangelie ín op ons verstand, wil en hart. Daardoor gaan wij geloven. Dat Gods Geest ons tot geloof beweegt, beseffen wij achteraf.

Het geloofsvertrouwen is gebaseerd op het Woord der belofte, niet op iets dat wij zien of voelen.

Ongeloof is zonde. De erkenning van ons onvermogen en onze onwil om ons te bekeren en te geloven, stuit bij ons op verzet. We willen niet uit genade zalig worden. God werkt beide het willen en werken naar Zijn welbehagen. God 'forceert' niets. DL 3 en 4, paragraaf 12 en 16. Hij klopt aan de deur van ons hart. Dringend en liefelijk. Dat vraagt om ons antwoord. De Heilige Geest wil alles geven wat daarvoor nodig is. Dat is beloofd (Lukas 11:13). Zie ook de belofte van de Heilige Geest, bezegeld in de Heilige Doop. Door het Woord van God worden we opgeroepen tot geloof in Christus. God werkt het geloof door Woord en Geest.

Uit: H.J. Hegger - Wat is geloven? Velp 1991

Hoe wordt het geloof ervaren/beleefd? Door het vertrouwen, dat de Heilige Geest in ons werkt, gaat ons hart uit naar Christus, waardoor zondaren Hem aannemen. Alle beletselen en bezwaren worden weggenomen. De Heere trekt door Zijn liefde zondaren en goddelozen zodat zij zich, ondanks alle bezwaren, onvoorwaardelijk overgeven aan Hem. En zo betrouwen wij ons lichaam en onze ziel aan Hem toe, opdat Hij ze zou zalig maken. Waar steunt dit vertrouwen op? Het vertrouwen steunt op de grond van Zijn vrijwillige aanbidding en op de beloften van het evangelie aan hen gedaan.

Uit: D. Rietdijk - Woorden uit het Woord, Bijbelse begrippen uitgelegd, Leiden 1991

We moeten oppassen dat we niet op de toer gaan van 'geloof dat Christus voor uw zonden gestorven is'. Het is niet Bijbels om het werk van de verzoening los te maken van de Persoon van Christus. Dat vinden we nergens in het N.T. Dat roept ons op tot geloof in Christus Zelf. Om ons vertrouwen te vestigen op de levende Heiland, Die voor de zonden gestorven is. Niet: Christus is voor jouw zonden gestorven. Maar: Er is een gestorven Zaligmaker voor jou). Het gaat dus niet om het aanvaarden van een theorie over de verzoening, maar om het geloof in de Heere Jezus Christus, Die de verzoening tot stand bracht. Verder is het van belang dat de boodschap van geloof hand in hand gaat met bekering. De hele mens wordt van binnen uit veranderd. Hij ervaart dat zijn hele leven, zijn gevoelens, wil en verstand, ondersteboven gaat; dat de Heere Jezus vraagt Hem radicaal te volgen; dat we wel tot de Heere Jezus mogen komen zoals we zijn, maar dat we niet zo mogen blijven.

Uit: Drs. Th. Visser - Open Vensters, Velp 1998

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Efeze 2:8-9 en Titus 3:4-7: we kunnen alleen door de genade gered worden.
Markus 1:15, Handelingen 16:31, 20:21: bekering en geloof in de Heere Jezus is Gods weg tot behoud.
Mattheüs 7:21: de Heere Jezus vraagt volledige onderwerping.
Romeinen 5:1 en 10:9: over geloofszekerheid.
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 7; NGB artikel 22, DL hoofdstuk 1, 3/4
- * **Literatuur:**
H.J. Hegger – Wat is geloven? Velp 1991
D. Rietdijk – Woorden uit het Woord, Bijbelse begrippen uitgelegd, Leiden 1991
C.H. Spurgeon – Rondom de enge poort, Utrecht 2005
Drs. Th. Visser – Open Vensters, Velp 1998
Ds. C.G. Vreugenhil – Levend geloof, Heerenveen 2001

C. Suggesties voor de avondinvulling

Alternatieve startopdrachten

- Schets de volgende situatie: jullie huis staat in brand en jij bent op de bovenverdieping. Je kunt niet meer via de trap naar beneden, omdat het daar brandt. Je staat voor het raam en beneden roept iemand 'spring maar, ik vang je op'. Wat doe je? Wat zou je ervan vinden als iemand zich eerst van alles afvraagt, zoals: kan ik wel springen? Wil die ander mij echt opvangen? Kan hij/zij het wel? Sta met de jongeren stil bij de overeenkomst tussen deze situatie en geloven (noodsituatie, het vertrouwen van de ander op zijn woord, redding die niet afhankelijk is van de manier waarop je springt, maar óf je springt, e.d.).
- Laat een schoenendoos rondgaan met daarin verschillende briefjes waar (on)geloofwaardige beweringen op staan, bijv. 'de zon schijnt, ook al is het bewolkt', 'je krijgt 1000 euro', etc. Laat de jongeren de bewering op hun briefje voorlezen en vraag of ze geloven wat er staat. Waarom wel/niet? Bespreek naar aanleiding van deze briefjes waar het afhankelijk van is of je iets wel/niet gelooft (bijv. van degene die het zegt; de betrouwbaarheid van de bewering; het bewijs dat ervoor is). Bedoeling van de opdracht is dat jongeren ontdekken dat wel/niet geloven afhankelijk is van verschillende factoren. Bij bespreking van de schets zal duidelijk worden dat dit ook geldt voor het Bijbelse geloven.
- Gezamenlijk opzeggen van de apostolische geloofsbelijdenis (om de beurt een artikel).

Niveau 1	Niveau 2
<p>Bijbel Genesis 12:1-7, Genesis 15:1-6</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke opdracht krijgt Abram? (Gen. 12) - Welke belofte krijgt hij mee? - Waaruit blijkt zijn geloof? - Waarom vraagt Abram een teken? (Gen. 15) - Welk teken geeft God?	<p>Bijbel Genesis 12:1-7, Genesis 15:1-6, Hebr. 11:1-3, 8-12</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke opdracht krijgt Abram (Gen. 12)? - Waaruit blijkt zijn geloof? (zie ook Hebr. 11) - Welke belofte en welk teken krijgt Abram (Gen. 15)? - Noem eens welke beloften en

- Wat gelooft Abram?	welk teken (Heilige Doop) jij gekregen hebt.
Keuzevragen Vragen/opdrachten: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Stellingen: 1, 2, 4	Keuzevragen Vragen/opdrachten: 1, 2, 3, 'niet zien, toch geloven', 'afwachten?' Stellingen: 1, 2, 3, 4
Overige verwerking - Puzzel - Muur van beloften - Lees het getuigenis van iemand die tot geloof kwam (regelmatig te vinden in nieuwsbrieven van organisaties als Open Doors en Friedensstimme of bijv. het boekje van stichting Friedensstimme 'Totdat Hij komt') en praat hier kort over door.	Overige verwerking - Beeldopdracht - Lees het getuigenis van iemand die tot geloof kwam (regelmatig te vinden in nieuwsbrieven van organisaties als Open Doors en Friedensstimme of bijv. het boekje van stichting Friedensstimme 'Totdat Hij komt') en praat hier kort over door.

D. Antwoorden en suggesties

Startvraag

Laat de jongeren een voorbeeld noemen (bijv. iemand belt, vraagt of je vader thuis is en je zegt 'ik geloof van wel'). In ons dagelijks taalgebruik duidt 'ik geloof' vaak op onzekerheid/iets niet zeker weten. Bespreek met jongeren dat dit verschilt van het woord geloven zoals we dat in de Bijbel tegenkomen. Daar betekent geloven juist een *zeker weten en een vast vertrouwen*.

1. God leer je kennen door Hem te zoeken; in het lezen van de Bijbel, het luisteren in de kerk, door het gebed. Dat is de weg waarin de Heere werkt door de Heilige Geest. Je kunt het beste 'stille tijd' houden op een vast moment, iedere dag. Doe dat als je nog fris bent en goed kunt denken, niet als je bijna in slaap valt. Doe het niet terwijl je ligt. Bid hardop, dat voorkomt afleiding. Formuleer hele zinnen. Het is belangrijk de dingen onder woorden te brengen. Lees een goed (dag)boek bij je Bijbel, maar laat dit het lezen van de Bijbel zelf niet vervangen!

2. Nee: geloof richt zich *altijd* op de woorden en beloften van God die we vinden in de Bijbel. Het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God.
3. a. Zeker weten of kennis; vast vertrouwen;
b. Vergeving van zonden; eeuwige gerechtigheid, zaligheid.
4. a. Abel, Henoach, Noach, Abraham, Sara, Izak, Jakob
b. Uitgaan uit zijn geboorteland, in een vreemd land wonen, Izak offeren.

Niet zien, toch geloven?

www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > casus

Sta eerst stil bij de situatie: heeft één van de jongeren zo'n vraag weleens gehad? Mogelijk stellen jongeren zichzelf deze vraag ook weleens. In de Bijbel lezen we over Thomas, die eerst zichtbaar bewijs wilde hebben, voordat hij geloofde dat Jezus was opgestaan (Johannes 20). De Heere Jezus zegt dat je zalig bent als je *niet* gezien hebt en tóch gelooft. In Hebreëën 11 lezen we dat het geloof een bewijs is van zaken die je *niet* ziet. Bespreek met jongeren wat ze in een dergelijke situatie kunnen zeggen. Waarom zou iemand deze vraag stellen? Wat voor bewijs zou iemand werkelijk overtuigen? Welke 'bewijzen' zijn er voor de betrouwbaarheid van de Bijbel en het bestaan van God (denk o.a. aan historische betrouwbaarheid, het Woord van God dat mensenlevens radicaal verandert). Het beste advies is om de Bijbel zelf te gaan lezen. Het is immers de Heilige Geest Die mensen overtuigt van de waarheid van het Woord en het bestaan van God.

Literatuurtip: 'Moeilijke vragen over God en Jezus, een hulp bij gesprekken over geloven vandaag', Dr. B. van den Toren, IZB/IFES.

Muur van beloften

In de schets wordt aangegeven dat er veel beloften in de Bijbel staan. Kennen jongeren die ook? Deel zelfklevende briefjes (post-it) en pennen uit. Laat de jongeren een belofte op het briefje schrijven. Als ze er meer weten, mogen ze meer briefjes gebruiken. Laat de jongeren indien nodig hun Bijbel gebruiken om beloften op te zoeken.

De beschreven briefjes kunnen ze op een muur/wand plakken, zodat er a.h.w. een muur van beloften ontstaat.

Voorbeelden van beloften:

- 'Bidt en u zal gegeven worden...' (Mattheüs 7:7-8)
- 'En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vleser hart geven.' (Ezechiël 36:26)
- 'Hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven degenen, die Hem bidden?' (Lukas 11:13)
- 'Wie tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen.' (Johannes 6:37)

Loop (eventueel na afloop van de bespreking) met de jongeren de briefjes langs en sta er kort bij stil: wat belooft God? Wat is Gods bedoeling met deze beloften? Welke belofte spreekt jongeren aan en waarom? In welke weg wil God deze belofte vervullen? (Dat wil niet zeggen dat er voorwaarden verbonden zijn aan de beloften - je hoeft het niet te verdienen -, maar dit is wel de weg die de Heere ons wijst waarin Hij Zijn beloften wil vervullen: aan hen die hun weg op de Heere wentelen, die tot Hem komen, Hem aanroepen, kloppen enz.). God wil dat we werkzaam zijn met de beloften. We mogen een belofte opzoeken, onze vinger erbij leggen en zeggen: 'Heere, hier staat dat wie U zoekt U zal vinden. Ik heb het niet verdiend, maar doe het uit genade!' Beloften komen dus niet automatisch uit. Het vraagt om gebed.

5. Hij verwacht dat Jezus zo machtig is dat Hij zijn zieke knecht zal genezen. Daarvoor is één woord voldoende en hoeft Jezus niet bij de hoofdman in huis te komen. Wat verwachten jongeren van de Heere Jezus?
6. 'Ik ben het niet waard dat Gij onder mijn dak zou inkomen.' Bespreek met jongeren hoe ootmoed/nederigheid in hun gebed een plek kan hebben. Een groot geloof is dus: alles van Christus verwachten en jezelf onwaardig weten.

Afwachten?

www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > casus

In het gesprek over deze vraag kunnen elementen die eerder in deze schets aan de orde zijn gekomen, terugkomen: beloften van geloof en bekering en het werkzaam zijn met deze beloften; de gewilligheid van Christus om zondaren zalig te maken; onze verantwoordelijkheid (ongeloof is zonde!) en het gevaar van lijdelijkheid. In het gesprek kun je het beeld gebruiken van de jongere in een brandend huis of op een zinkend schip en het omgaan met de aangeboden redding (zie ook alternatieve startopdracht).

Stellingen

www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > stellingen

- Er zijn mensen die niet naar de kerk kunnen gaan i.v.m. ziekte, de politieke situatie in het land. Dat betekent geen vrijbrief voor mensen die wel kunnen en mogen gaan. De Bijbel roept op om de onderlinge bijeenkomsten niet na te laten. Hebr. 10: 25. Je hebt het nodig om onderwijs te ontvangen en tot versterking van het geloof. Je komt er ook om voor een ander iets te betekenen. 'Versterk elkaar' staat in de Bijbel. Van Paulus lezen we dat hij moed kreeg toen hij de broeders zag. Ook voorbede met en voor elkaar is een belangrijk onderdeel van de dienst.
- Dat is inderdaad waar. Als je van iemand houdt, wil je daar ook graag meer over weten. Zo is het geestelijk ook. Als je niet graag in de Bijbel leest, is dat een slecht teken.
- In het geloof zelf is zekerheid, evenals in het Woord waarop het geloof zich richt (denk ook aan de omschrijving van geloof in de HC). Dat wil echter niet zeggen dat er bij de gelovige zelf geen twijfel

kan zijn: in dat opzicht kan er verschil zijn tussen geloof en gevoel/beleven. Geloven is, ondanks alle twijfel en onzekerheid bij jezelf, je vastgrijpen aan Gods Woord dat vast en betrouwbaar is!

- Laat jongeren op deze stelling reageren: waarom zijn ze het er wel/niet mee eens? Geloven is voor onszelf niet alleen moeilijk, maar ook onmogelijk.... Het is volkomen vertrouwen op dat wat Christus gedaan heeft en niet langer op onszelf. De dingen die echter onmogelijk zijn bij mensen, zijn mogelijk bij God!

Beeldopdracht

www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > creatieve opdracht

Laat jongeren in tijdschriften een foto uitzoeken die volgens hen te maken heeft met geloof/geloven. Dat kan bijv. een Bijbel zijn, maar ook een herder met een schaap, een kinderhandje in een volwassen hand of een ander Bijbels beeld voor geloven. Geef evt. een suggestie om de jongeren op een idee te brengen. Bij deze opdracht kan ook goed gebruik gemaakt worden van beeldmateriaal van het spel 'Kaarten op Tafel' (uitgave EO). Laat de jongeren hun keuze toelichten. Plak de foto's evt. op een groot vel papier en vorm op deze wijze een foto-collage.

Puzzel

Antwoorden: hoofdman, Nicodemus, Stefanus, Sara, Abraham, Manasse, elf, Farizeeën, Noach

E. Extra voorbereiding

- Zelfklevende briefjes (post-it) en pennen
- Beeldopdracht: tijdschriften (waarin geknipt of gescheurd mag worden); evt. ook scharen/lijm/papier.
- Alternatieve startopdrachten: schoenendoos met briefjes waar verschillende (on)geloofwaardige beweringen op staan.
- Overige verwerking: getuigenis van iemand die tot geloof gekomen is.